

บทบรรณาธิการ

คำถาม การได้กรรมสิทธิ์ที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์นั้น จะนับระยะเวลาการครอบครองปรปักษ์ระหว่างเป็นที่ดินมือเปล่าก่อนที่ดินออกโฉนด รวมเข้ากับระยะเวลาการครอบครองปรปักษ์ภายหลังที่ดินมีโฉนดแล้วได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๒๒๗๐/๒๕๕๔ การได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินของผู้อื่นโดยการครอบครองตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๘๒ จะต้องเป็นการครอบครองที่ดินที่ผู้อื่นมีกรรมสิทธิ์และครอบครองโดยสงบเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเป็นเวลา ๑๐ ปี ผู้ร้องจะนับระยะเวลาการครอบครองในระหว่างเป็นที่ดินมือเปล่าก่อนที่ดินพิพาทออกโฉนดรวมเข้ากับระยะเวลาการครอบครองปรปักษ์ภายหลังที่ดินมีโฉนดแล้วหาได้ไม่ ขณะที่มีการออกโฉนดที่ดินในที่ดินพิพาทปี ๒๕๒๙ ผู้ร้องไม่ได้คัดค้านอย่างใด ต่อมาปี ๒๕๓๓ ผู้ร้องเข้าไปปักดินในที่ดินพิพาทผู้คัดค้านห้ามแล้วไม่หยุด ผู้คัดค้านจึงนำโฉนดที่ดินไปแจ้งความที่สถานีตำรวจว่าผู้ร้องบุกรุก ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่าผู้ร้องเข้าครอบครองที่ดินพิพาทและแสดงออกว่ามีเจตนาเป็นเจ้าของเมื่อปี ๒๕๓๓ เมื่อนับระยะเวลาจนถึงผู้ร้องยื่นคำร้องขอคืนเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ยังไม่ครบ ๑๐ ปี ผู้ร้องจึงไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครอง

คำพิพากษากฎีกาที่ ๖๗๗/๒๕๕๐ การครอบครองปรปักษ์ที่ดินของผู้อื่นจนได้กรรมสิทธิ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๘๒ นั้น อสังหาริมทรัพย์ที่จะถูกครอบครองปรปักษ์จนได้กรรมสิทธิ์จะต้องเป็นของบุคคลอื่น ซึ่งก็คือบุคคลนั้นจะต้องมีกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์นั่นเอง หลักฐานที่แสดงว่าผู้ใดเป็นเจ้าของหรือมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินซึ่งเป็นอสังหาริมทรัพย์นั้นคือโฉนดที่ดินเพราะเป็นหลักฐานทางทะเบียนของทางราชการ ดังนั้น การครอบครองที่ดินของผู้อื่นอันจะเป็นเหตุให้ผู้ครอบครองได้กรรมสิทธิ์นั้นจะต้องเป็นการครอบครองที่ดินของผู้อื่นที่ได้ออกโฉนดแล้วเท่านั้น ทั้งจะต้องครอบครองติดต่อกันเป็นเวลาสิบปีด้วย เมื่อทางราชการเพิกถอนโฉนดที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ทั้งห้าเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๓๙ เช่นนี้ การนับระยะเวลาการครอบครองปรปักษ์ที่ดินพิพาทจึงต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๓๙ เป็นต้นไปเท่านั้น ระยะเวลาที่ครอบครองก่อนที่ดินพิพาทออกโฉนดไม่อาจนำมาับรวมกันได้ เมื่อคิดถึงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นวันที่จำเลยทั้งสองฟ้องแย้งขอให้ศาลพิพากษาว่าจำเลยทั้งสองได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองจึงยังไม่ถึงสิบปี จำเลยทั้งสองจึงไม่อาจได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๘๒

คำถาม ผู้ส่งจ่ายเช็คแก้ไขวันเดือนปีในเช็คโดยผู้ทรงยินยอมจะถือว่าเป็นการขยายกำหนดอายุความฟ้องร้องหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๓๘๕/๒๕๕๔ เช็คเป็นตราสารเปลี่ยนมือได้ ย่อมโอนเปลี่ยนมือกันได้ด้วยการสลักหลังและส่งมอบเช็คในกรณีเช็คระบุชื่อ หรือด้วยการส่งมอบเช็คในกรณีเช็คผู้ถือ เช็คพิพาททั้ง ๕ ฉบับ เป็นเช็คส่งจ่ายเงินสดโดยมิได้ระบุชื่อหรือยี่ห้อผู้รับเงินและมีได้ขีดฆ่าคำว่า หรือผู้ถือออก จึงเป็นเช็คผู้ถือ โจทก์เป็นผู้มีเช็คพิพาทไว้ในครอบครอง โจทก์จึงเป็นผู้ทรงเช็คพิพาทโดยชอบด้วยกฎหมายตาม ป.พ.พ. มาตรา ๙๐๔ เมื่อการแก้ไขวันเดือนปีในเช็คพิพาทเป็นการแก้ไขโดยจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ส่งจ่ายและลงลายมือชื่อกำกับไว้ด้วย โดยโจทก์ซึ่งเป็นผู้ทรงยินยอม เช็คพิพาทจึงไม่เสียไปและใช้ได้ต่อจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้แก้ไข ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๐๐๗ วรรคแรก โดยถือว่าเช็คพิพาทมีกำหนดเวลาใช้เงินตามที่แก้ไขนั้นหาใช่เป็นเรื่องขยายอายุความฟ้องร้องไม่

คำถาม สัญญาจ้างทำของ มีข้อสัญญาทำนองว่า เมื่อมีการเลิกสัญญา ผู้ว่าจ้างไม่ต้องใช้ค่างานแก่ผู้รับจ้าง ข้อสัญญาดังกล่าวถือเป็นเบี้ยปรับหรือไม่ หรือจะต้องบังคับตามข้อสัญญาดังกล่าว

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๓๓๐/๒๕๕๔ โดยปกติเมื่อสัญญาเลิกกัน คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำเป็นต้องให้อีกฝ่ายได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม ส่วนที่เป็นการทำงานอันได้กระทำให้ ให้ทำได้ด้วยใช้เงินตามสมควรค่าแห่งการนั้น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา ๓๙๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม โจทก์ผู้รับจ้างจึงย่อมมีสิทธิได้รับการใช้เงินตามสมควรค่าแห่งงานที่ได้กระทำให้แก่จำเลยผู้ว่าจ้างไปแล้ว การที่สัญญาข้อ ๙ ดังกล่าวระบุให้บรรดางานที่โจทก์ได้ทำขึ้นตกเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยโดยโจทก์จะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ ไม่ได้เพื่อเป็นผลให้จำเลยไม่ต้องใช้ค่างานแก่โจทก์ จึงเป็นข้อตกลงที่มีลักษณะเป็นการกำหนดค่าเสียหายไว้ล่วงหน้าอันเป็นเบี้ยปรับ ซึ่งหากสูงเกินส่วนศาลมีอำนาจลดลงได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๔๓ วรรคหนึ่งหาใช่ว่าจะต้องบังคับตามข้อสัญญาโดยเด็ดขาด เป็นผลให้จำเลยไม่ต้องใช้เงินตามสมควรค่าแห่งงานแก่โจทก์ดังที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ วินิจฉัยเสมอไปไม่ คดีนี้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าโจทก์ทำงานตามจำนวนค่าจ้างไปเป็นเงิน ๕๐๔,๐๐๐ บาท จำเลยชำระแล้ว ๓๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อคำนึงถึงค่าปรับรายวันที่จำเลยมิได้เรียกร้องประกอบกับความเสียหายอย่างอื่นที่จำเลยได้รับแล้วเห็นสมควรกำหนดให้จำเลยใช้เงินแก่โจทก์อีกเพียง ๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งแม้คำพิพากษาศาลชั้นต้นจะใช้ถ้อยคำว่าเงินจำนวนดังกล่าวเป็นเงินค่าจ้าง แต่ก็เห็นได้ว่าเป็นเงินตามควร

ตำแหน่งงานที่กำหนดให้จำเลยใช้แก๊วเพื่อการกลับคืนสู่ฐานะเดิมและศาลชั้นต้นได้ใช้ดุลพินิจลดจำนวนลงแล้วนั่นเอง หากจำเลยเห็นว่าตนไม่ต้องรับผิดชอบที่จะอุทธรณ์ แต่จำเลยมิได้อุทธรณ์ เพียงแต่มีคำขอมาในคำแก้อุทธรณ์ให้ยกฟ้องโจทก์เท่านั้น ซึ่งไม่อาจกระทำได้ ปัญหาว่าจำเลยจะต้องชำระเงินจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท แก๊วหรือไม่ จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นไม่มีเหตุที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ จะต้องยกปัญหานี้ขึ้นวินิจฉัยตามคำแก้อุทธรณ์ของจำเลยอีก

คำถาม มูลหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนจะออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัดหุ้นส่วนผู้จัดการดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๗๗๘/๒๕๕๒ จำเลยที่ ๓ เคยเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๕ มูลหนี้ที่เกิดขึ้นได้เกิดขึ้นก่อนที่จำเลยที่ ๓ จะออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๑ ซึ่งจำเลยที่ ๓ ต้องร่วมรับผิดชอบในหนี้ดังกล่าวภายในกำหนด ๒ ปี นับแต่ออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๖๔ ประกอบมาตรา ๑๐๘๐ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ ออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการตั้งแต่วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๕ ความรับผิดชอบของจำเลยที่ ๓ ย่อมมีจำกัดเพียงสองปีนับแต่วันดังกล่าวถึงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๗ การที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๓ เป็นคดีนี้เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ จึงเกินกำหนดเวลา ๒ ปีแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงไม่ต้องรับผิดชอบในหนี้ดังกล่าวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๖๔ ประกอบมาตรา ๑๐๘๐ โจทก์จึงไม่อาจนำหนี้มาฟ้องจำเลยที่ ๓ เป็นคดีล้มละลายได้

คำถาม ใช้ปิ่นยังผู้อื่น แต่ลูกกระสุนปืนมีกำลังอ่อน ผู้ถูกยิงจึงไม่ถึงแก่ความตาย เป็นความผิดพยายามฆ่าผู้อื่นตาม ป.อ. มาตรา ๘๐ หรือ ๘๑

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๗/๒๕๕๕ ลูกกระสุนปืนที่จำเลยยิงไม่ทะลุผ่านผิวหนังทำอันตรายแก่อวัยวะภายในของผู้เสียหายที่ ๑ เป็นเพราะมีกำลังอ่อน มิใช่เพียงแต่ผู้เสียหายที่ ๑ ถูกยิงในแนวเฉียง การกระทำของจำเลยย่อมไม่สามารถจะบรรลุผลให้ผู้เสียหายที่ ๑ ถึงแก่ความตายได้อย่างแน่แท้ จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘ ประกอบมาตรา ๘๑ วรรกแรก ซึ่งเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เอง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

คำถาม การให้ทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้อื่นโดยให้เปลี่ยนข้อหาให้เบาลง จะเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๔๔ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๙๖/๒๕๕๒ จำเลยทั้งสองไปติดต่อกับดาบตำรวจ ข. เพื่อขอให้ช่วยเหลือ พ. กับพวก โดยเปลี่ยนข้อหาจากเดิมข้อหาร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายเป็นข้อหาร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยเสนอให้เงิน ๗๐,๐๐๐ บาท ยอมเป็นการกระทำที่มุ่งประสงค์ขอให้ทรัพย์สินเพื่อจงใจให้ดาบตำรวจ ข. ไปดำเนินการให้ผู้บังคับบัญชากระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ เพื่อพ้นตำรวจตรี ต. ผู้บังคับบัญชาของดาบตำรวจ ข. ทราบความประสงค์ของจำเลยทั้งสองจากดาบตำรวจ ข. และวางแผนจับกุมโดยตอบตกลงและนัดหมายให้นำเงินมอบให้และจับกุมได้พร้อมเงินของกลาง จึงถือได้ว่าจำเลยทั้งสองได้ขอให้ทรัพย์สินแก่ดาบตำรวจ ข. และพ้นตำรวจตรี ต. เพื่อจงใจให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๔

คำถาม ผู้เริ่มก่อการและจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิในนามของบริษัท บ. แต่ไม่ได้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัท จะต้องร่วมกันรับผิดชอบในหนี้ที่ตัวแทนของบริษัท บ. กระทำไปหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๔๑๑/๒๕๕๓ จำเลยที่ ๘ ซื้อสินค้าจากโจทก์ในฐานะตัวแทนของบริษัท บ. เมื่อบริษัท บ. ไม่ได้จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นเป็นบริษัท จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๗ ในฐานะผู้เริ่มก่อการจึงต้องรับผิดชอบชำระค่าสินค้าต่อโจทก์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๑๓

บริษัท บ. ซื้อสินค้าเพื่อใช้ในการก่อสร้างโรงแรม อันเป็นกิจการของบริษัท บ. อายุความสิทธิเรียกร้องของโจทก์จึงมีกำหนด ๕ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๓

นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์
บรรณาธิการ